

ITALIË SLOVENIË KROATIË

Vertretpunt: Triëst (Italië)
Eindpunt: Poreč (Kroatië)
Afstand: 120 km
Etappes: 2
Parcours: asfalt en onverhard
Moeilijkheidsgraad: gemiddeld
Door: Italië, Slovenië, Kroatië

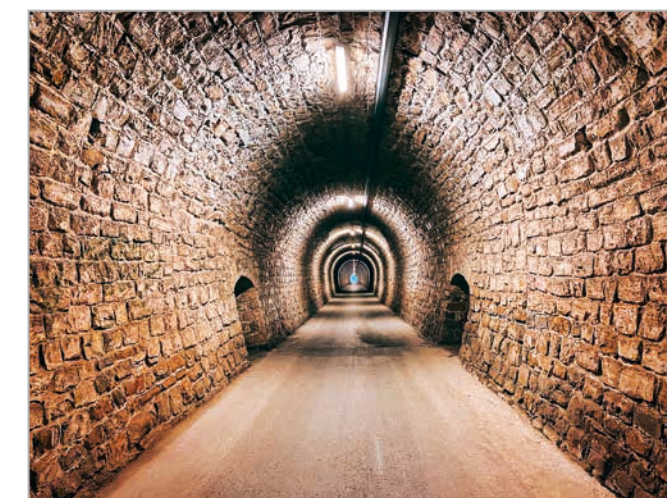
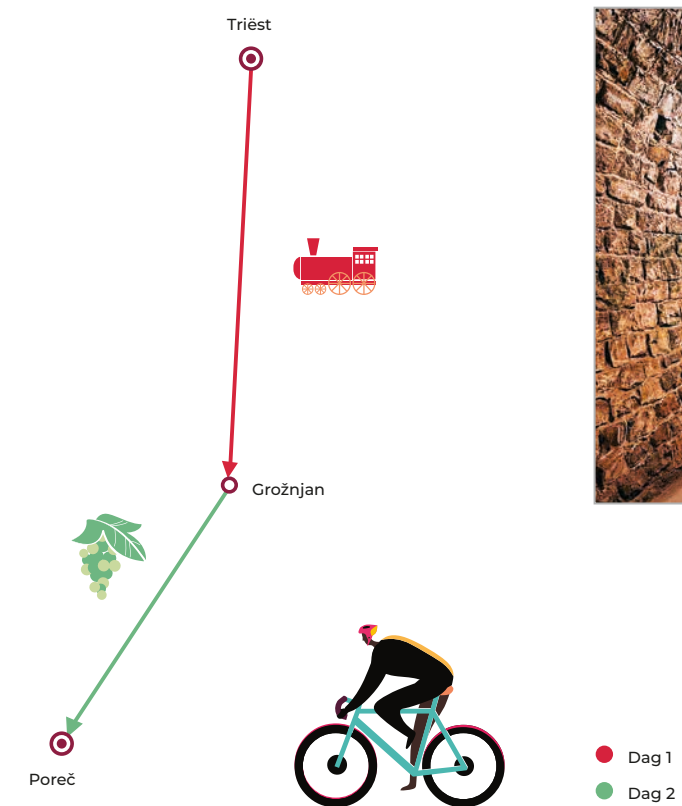
DAAROM 'NATUURLIJK': Ten zuiden van Poreč kom je langs het middeleeuwse stadje Vodnjan (Dignan in het lokale dialect) met zijn ecomuseum Istriana de Dignan. Hier worden projecten opgezet om de plattelandscultuur - materieel en immaterieel - nieuw leven in te blazen, met activiteiten zoals een educatieve boerderij, de teelt van inheemse gewassen en streekproducten, proeverijen, rondleidingen en culturele evenementen.

174-175 - Na een steile klim kom je uit bij het middeleeuwse vestingstadje Motovun met zijn dubbele ommuring. Van hieruit heb je een prachtig uitzicht over het dal van de Mirna.

Parenzana

De fietstocht van Triëst naar Poreč (Parenzo in het Italiaans) is een route met een fascinerende geschiedenis door Italië, Slovenië en Kroatië langs het tracé van een oude, in onbruik geraakte spoorweg uit de Oostenrijks-Hongaarse tijd die van 1902 tot 1935 werd gebruikt. Deze spoorlijn was bijna legendarisch om zijn sloomheid: 7 uur voor een tracé van 120 kilometer. De resten zijn goed terug te zien langs de route: viaducten, tunnels en stationnetjes, die vaak voorzien zijn van illustratieve borden met wetenswaardigheden over het tracé. Een leuke en interessante reis waarvoor je wel iets ervaring moet hebben en de juiste uitrusting (een terreinfiets of mountainbike), vooral voor enkele delen onverharde weg in slechte staat, maar die voor elke gemiddelde fietser te doen moet zijn.

De route is vooral zo populair door het gevarieerde aanbod: een veilig en gevarieerd pad dat goed wordt aangegeven (met bordjes met D-8), een ruime keuze aan overnachtingsmogelijkheden van elk niveau, een rijke keuken door de invloed van verschillende culturen, prachtige vergezichten afgewisseld met landelijke, glooiende heuvels, schitterende stranden aan een heldere, warme zee, oude stadjes met een prachtige architectuur en charmante, door de tijd getekende dorpen.

175 - De 500 meter lange tunnel Valeta is alleen voor fietsers en brengt je zo in de badplaats Portoroz.

TRANSNATIONAAL

DAG 1: Triëst (Italië) - Grožnjan (Kroatië) (62 km)

Triëst is een bezoek meer dan waard. Maar het is af te raden meteen in het centrum van de stad op de fiets te stappen: het chaotische verkeer maakt de straten gevaarlijk voor fietsers. Je kunt beter de boot nemen die elk uur vertrekt vanaf de pier Bersaglieri (op een steenworp van de prachtige Piazza Unità d'Italia). Die brengt je in een half uurtje samen met je fiets naar Muggia, waar de tocht naar Poreč over de oude spoorlijn pas echt begint. Op de route kom je regelmatig langs oude stations die nu gerestaureerd zijn tot woonhuizen of bedrijfsruimten. Na een korte klim steek je de grens met Slovenië over. Het eerste stuk loopt door het binnenland, dwars door velden en wijngaarden, maar keert bij het stadje Koper weer terug naar zee. Je fietst verder langs de kust en komt al snel de eerste tunnels tegen naar Portorož. Daarna buig je weer af het binnenland in naar de grens met Kroatië. Na de grens wordt de route heuvelachtiger, met op veel punten een oneffen en rotsachtige ondergrond. Een klim brengt je vervolgens bij Grožnjan, met zijn 297 meter boven zeeniveau het hoogste punt van deze etappe. Dit is een prachtig oud vestingstadje met een schitterend uitzicht. Je vindt hier enkele hotels en kamers voor je overnachting.

DAG 2: Grožnjan - Poreč (58 km)

De route loopt over een slecht onderhouden onverharde weg bergafwaarts door een groot aantal tunnels (waarvan sommige niet verlicht zijn, hier moet je dus even goed opletten). Voor wie nog energie over heeft, zijn er enkele omwegen bergopwaarts naar dorpjes met een uitzicht dat meestal meer dan de moeite waard is. Dit geldt bijvoorbeeld voor het vestingstadje Završje boven op een rots op ongeveer een kilometer van de route, of voor het dorpje Oprtalj. Na Livade gaat het pad weer bergopwaarts naar Motovun, en vervolgens naar Vižinada. Van hieruit fiets je over een onverharde weg bergafwaarts naar de kust waar je het laatste station tegenkomt, tevens het eindpunt van de oude spoorlijn van Triëst naar Poreč, op een paar honderd meter van het oude centrum van Poreč.

176 - Een groot deel van de Parenzana loopt over onverharde paden die op sommige stukken tamelijk slecht zijn. Zorg dus voor goede banden.

GOED OM TE WETEN

Beste reistijd: Maart tot november (juli en augustus kun je beter mijden vanwege de hitte en de drukte).

Bereikbaarheid: Triëst is bereikbaar per trein met aansluiting op verschillende vliegvelden, zoals Ronchi dei Legionari of het vliegveld van Venetië. Voor de terugweg is het het handigst om vanuit Poreč met je fiets de veerboot naar Venetië of Triëst te nemen, waar je de trein of het vliegtuig naar huis kunt nemen. Omdat er maar een paar maal per week een boot van Poreč naar Triëst en Venetië vaart, kun je net zo goed je fietstocht verlengen en doorfietsen naar Rovinj of Pula (35 en 70 kilometer vanaf Poreč), van waaruit veel vaker veerboten naar Venetië varen.

Niet vergeten: Met een goed voor- en achterlicht kun je veilig door de tunnels. De meeste zijn niet verlicht, hebben een slecht wegdek en vooral die in de buurt van Motovun zijn lang.

TIPS

IN SLOVENIË KUN JE MET DE EURO BETALEN, MAAR IN KROATIË WORDT DE LOKALE VALUTA GEBRUIKT: DE KUNA. IN DE DORPES WORDT DE EURO OVER HET ALGEMEEN NIET ALS BETAALMIDDEL GEACCEPTEERD. NEEM DUS EEN CREDITCARD MEE OF EEN KLEINE SOM CONTANT GELD VOOR KLEINE AANKOPEN: BEHALVE BIJ HET LOKET VAN DE BANK KUN JE OOK GELD OPNEMEN BIJ PINAUTOMATEN.

Aanbevolen websites

www.parenzana.it
www.croaziainfo.it

177 - De naam van de fietstocht in het Italiaans, de Parenzana, is genoemd naar het plaatsje Poreč/Parenzo, het eindstation van dit in onbruik geraakte spoortracé.

Alpe-Adria

Een heel bijzondere fietstocht in Oostenrijk en Italië, vanuit het hart van de Alpen naar de stranden aan de Adriatische Zee. Door de combinatie van schoonheid, plezier en genieten heeft deze tocht al een hele reeks prijzen gewonnen waaronder 'beste fietstocht van het jaar' (in 2015). Onderweg moet je een paar keer bergop, maar is toch goed te doen voor fietsers met een gemiddelde conditie. Je fietst bijna uitsluitend over vrijliggende fietspaden of wegen waar geen of nauwelijks autoverkeer rijdt. De route is uitstekend aangegeven met bordjes 'Alpe Adria Radweg'. Door de toenemende populariteit van reizigers uit heel Europa hebben langs de route tal van horecagelegenheden hun deuren geopend. Ook zijn er diverse mogelijkheden om in geval van nood je fiets te laten repareren. Je hoeft je tocht dus niet strak te plannen, behalve in augustus, wanneer het door de drukte lastiger kan zijn om een slaapplek te vinden. Hoewel de route grotendeels door de Alpen loopt, krijg je niet te maken met hoge passen of andere inspannende uitdagingen. Een klein deel van de tocht (ongeveer 20%) loopt over onverharde wegen van goede kwaliteit. Op veler verzoek is er onlangs ook een alternatieve route opgezet voor racefietsers; die ontwijkt de onverharde delen en loopt deels over (veilige) autowegen. Op de officiële website (met een schat aan informatie) vind je alle gps-tracks.

Vertretpunt: Salzburg (Oostenrijk)
Eindpunt: Grado (Italië)
Afstand: 415 km
Etappes: 8
Parcours: asfalt en onverhard
Moeilijkheidsgraad: gemiddeld
Door: Oostenrijk, Italië

TRANSNATIONAAL

DAAROM 'NATUURLIJK': In Gemona, in de Italiaanse regio Friuli, vind je het interessante ecomuseum Acque del Gemonese. Doel van het museum is om de toekomstige ontwikkeling van de streek een duurzaam ecologisch, economisch en sociaal kader te geven. In het museum worden zowel de natuur (bronnen, meren, rivieren en beken), uitingen van de materiële cultuur (kanalen, molens, fonteinen, wasplaatsen) als uitingen van immateriële cultuur (levens- en werkwijzen, traditionele kennis, streekproducten) uit de regio belicht.

178-179 - Vlak na Salzburg loopt de route langs de rots waarop het middeleeuwse kasteel Hohenwerfen staat.

Beste reistijd: April tot oktober.

Bereikbaarheid: Salzburg is per trein prima te bereiken. Je kunt ook naar München vliegen en daar de trein naar Salzburg nemen (ca. 2 uur). Voor de terugreis vanuit Grado kun je vanaf het station van Cervignano (een paar kilometer verderop) met de trein naar Venetië. Van daaruit kun je met de trein of het vliegtuig naar huis.

Niet vergeten: Onderweg kom je door heel wat tunnels die meestal goed aangegeven en verlicht zijn. Maar zorg toch voor een goed voor- en achterlicht en houd zelfs op zomerdagen een dikke jas bij de hand (in de tunnels is het meestal behoorlijk koud).

180 boven - De fietstocht loopt bijna in zijn geheel over vrijliggende fietspaden en is dus ook goed te doen voor gezinnen.

180 onder - In de Hohe Tauern wisselt de route stevige beklimmingen af met aangename stukken over vals plat in het zonnetje.

DAG 1: Salzburg (Oostenrijk) - Bischofshofen (53 km)

Vanuit het schitterende historische centrum van Salzburg fiets je langs de eerste wegwijzers het dal van de rivier de Salzach in. Het eerste deel over een gemakkelijke onverharde weg brengt je naar het plaatsje Hallein, met zijn interessante historische monumenten (een oude Keltische nederzetting) en de Bräustübl Kaltenhausen, de beroemde bierbrouwerij die al sinds 1475 actief is. Na Golling maak je een korte klim door de Salzachöfen, een steile en spectaculaire kloof die door de Salzach in de rotsen is uitgesleten. De klim gaat wat minder steil verder naar het middeleeuwse kasteel Hohenwerfen, dat strategisch boven op een rots is gebouwd. Vervolgens fiets je naar Bischofshofen door een minder ruig, maar schilderachtig landschap.

DAG 2: Bischofshofen - Bad Gastein (52 km)

Een vrij zware etappe door een prachtig Alpenlandschap naar het Gasteinertal, met op de achtergrond de Hohe Tauern. De eerste 17 kilometer van de route, waar asfalt en onverharde stukken elkaar afwisselen, verlopen vlak. Na Sankt Johan im Pongau begint bij Schwarzach een wat venijnigere klim die ook door een 1,5 kilometer lange tunnel loopt waar autoverkeer doorheen gaat. Je fietst weliswaar veilig over een afgeschermd pad, maar het lawaai, de gebrekkige verlichting, de uitlaatgassen en de kou maken de tunnel onaangenaam. Je kunt dit stuk omzeilen door de trein te nemen of een 'fietserstaxi' te huren. Voor aankomst in het beroemde kuuroord Bad Gastein moet je een niet al te lange maar pittige tweede klim overwinnen.

DAG 3: Bad Gastein - Spittal an der Drau (59 km)

De Hohe Tauern kun je alleen oversteken met een pendeltrein voor auto's en fietsers. Die vertrekt vanuit station Böckstein op zo'n 3 kilometer van Bad Gastein. De trein rijdt om het uur en brengt je in ongeveer 11 minuten door de tunnel. Zo bereik je Mallnitz in de deelstaat Karinthië. Na acht spectaculaire kilometers bergafwaarts over het asfalt kom je aan in het dal van de rivier de Möll, tegen een achtergrond van meer dan 3000 meter hoge bergtoppen. De route gaat verder over een vals plat met enkele stukken onverharde weg tot het plaatsje Spittal. Hier kruis je een andere bekende fietsroute, de Drauradweg, die in westelijke richting via het Pustertal naar Italië voert en in oostelijke richting via Slovenië naar Varaždin in Kroatië. Tot aan Villach overlappen de Alpe-Adria en de Drauradweg elkaar.

DAG 4: Spittal an der Drau - Villach (39 km)

Deze gemakkelijke en ontspannen etappe gaat licht bergafwaarts langs de Drau, zodat je op je gemak het stadje Villach bereikt. Onderweg kun je enkele interessante historische bezienswaardigheden bekijken, zoals de opgravingen van Molzbichl onder in het Draudal (vroeg middeleeuwen) met het bijbehorende Museum Carantana. Eenmaal in Villach kun je helemaal ontspannen en bijkomen in de Kärnten Therme, een van de modernste wellnesscentra van Oostenrijk.

DAG 5: Villach - Tarvisio (Italië) (37 km)

In Villach laat je de Drau achter je en volg je de Gail, deels door het natuurpark Dobratsch tot je Italië bereikt. Hier begint het spectaculairste deel van de tocht, over het tracé van de oude Pontebbana-spoorlijn, die in 1897 werd aangelegd als verbinding tussen Udine en Tarvisio. IJzeren bruggen, tunnels, gerestaureerde oude gebouwen en lange stukken dwars door de natuur maken deze tocht tot een bijzondere ervaring. Een

lichte stijging van 8 kilometer brengt je naar het plaatsje Tarvisio op het drielandpunt van Italië, Oostenrijk en Slovenië. Hier wordt een mengsel van talen gesproken (wat ook terugkomt in de uitstekende en uiterst gevarieerde keuken). Het stadje wordt gedomineerd door het prachtige bedevaartsoord Santuario dei Monti Lussari (te bereiken met een kabelbaan vanuit Camporosso).

DAG 6: Tarvisio - Venzone (61 km)

De route volgt nog steeds het oude spoortracé (voornamelijk bergafwaarts) verder richting zee. In Chiusaforte is het oude stationnetje volledig gerestaureerd en omgebouwd tot bar-restaurant en herberg voor fietsers. Snel daarna wordt het fietspad bij Moggio Udinese enkele kilometers onderbroken. Hier moet je een

181 - De pendeltrein van Böckstein naar Mallnitz door de Tauerntunnel is ook voor het autoverkeer verplicht.

stuk over een vrij drukke weg. Een alternatief is de weg langs de andere oever van de Felta, waar je weliswaar wat klimmetjes en extra kilometers moet overbruggen, maar waar het minder druk is. Zorg dat je ook tijd en energie overhoudt voor een bezoekje aan Venzone. Dit is een prachtig vestingstadje en een nationaal monument. Dit plaatsje raakte net als het gebied eromheen in 1976 zwaar beschadigd door een aantal aardbevingen. In het indrukwekkende Museum Tiere Motus in het centrum van Venzone kom je meer te weten over deze gebeurtenis en de daaropvolgende wederopbouw.

DAG 7: Venzone - Udine (55 km)

Bij het verlaten van Venzone kom je via een korte omweg (na een pittige klim) bij het stadje Gemona, dat als een van de mooiste historische plaatsen van Friuli-Venezia Giulia wordt beschouwd en gedomineerd wordt door een indrukwekkende dom. De afdaling loopt door enkele mooie historische plaatsjes, zoals Osoppo, Buja en Tricesimo. Ten slotte kom je aan in Udine, de regionale hoofdstad met uiteenlopende bezienswaardigheden en een uitstekende keuken. Een aperitief in goed gezelschap met een glaasje wijn wordt hier *tajut* genoemd en wordt als een waar ritueel beschouwd.

DAG 8: Udine - Grado (59 km)

Vanaf nu ervaar je heel andere kleuren, een ander licht en een andere sfeer dan aan het begin van je tocht. De laatste etappe, flauw bergafwaarts en bijna geheel over asphalt, brengt je bij de Adriatische Zee. Maar eerst kom je nog langs enkele oude pareltjes. Eerst en vooral de vestingplaats Palmanova, die in 1593 door de Republiek Venetië in een stervorm werd gebouwd en model stond voor de perfecte renaissancestad en toonbeeld was voor de militaire architectuur. Daarnaast heb je ook nog de archeologische vindplaats van Aquileia met zijn basiliek en mozaïeken uit de Romeinse tijd. De tocht eindigt met een lange brug (bijna 5 kilometer) met een vrijliggend fietspad die je van het vasteland naar het eiland Grado met zijn stranden brengt.

TIPS

DEZE TOCHT KENT TAL VAN HANDIGE VOORZIENINGEN. ZO IS ER EEN PENDELDIENST DIE JE FIETS VAN SALZBURG NAAR GRADO EN TERUG KAN BRENGEN. HANDIG, WANT DAN KUN JE MET DE AUTO OF DE TREIN NAAR SALZBURG, VERVOLGENS JE FIETSTOCHT MAKEN EN TOT SLOT VANUIT GRADO MET DE PENDEL WEER TERUG NAAR SALZBURG. MEER INFORMATIE OVER ALLE VOORZIENINGEN EN MOGELIJKHEDEN VIND JE OP DE OFFICIËLE WEBSITE VAN DE ROUTE.

Aanbevolen websites

- www.alpe-adria-radweg.com
- www.carinzia.at
- www.salzburgerland.com
- www.turismofvg.it

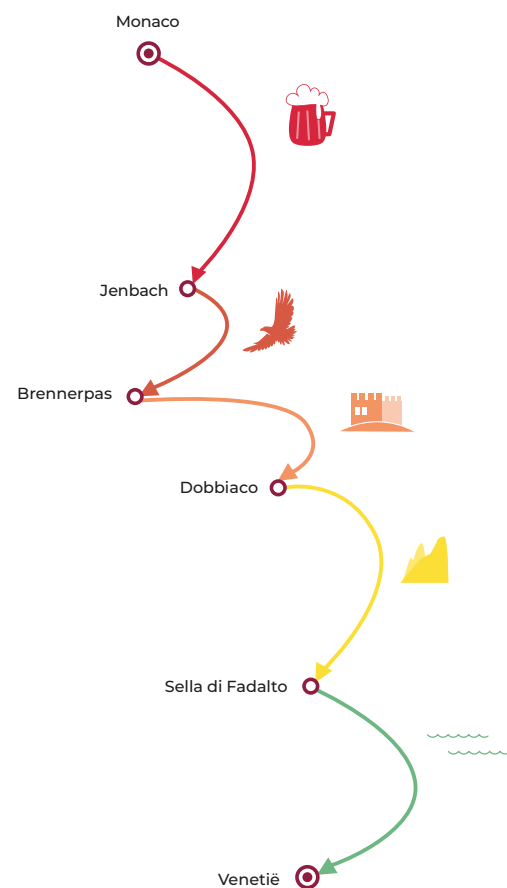

182 - Vanaf Pontebba vlak over de Italiaanse grens volgt de route de rivier de Fella over het tracé van een oude spoorlijn.

183 - Het stadje Palmanova in Friuli werd aan het eind van de 16de eeuw door de Venetianen ontworpen als vestingstad, in de vorm van een negenpuntige ster.

Vriendschapsroute München-Venetië

Van noord naar zuid, dwars door de Alpen, door drie landen met een buitengewone verscheidenheid aan landschappen, klimaten, panorama's, historische en culturele bezienswaardigheden. De route München-Venetië wordt ook wel de Vriendschapsroute genoemd en verbindt de hoofdstad van Beieren in iets minder dan 600 kilometer met de lagune aan de Adriatische Zee. Je kunt zelfs nog wat omwegen en varianten kiezen, waarmee de totale afstand zo'n 900 kilometer wordt. Onderweg dompel je jezelf onder in verschillende sferen, van typische Beierse plaatsjes, bergtoppen, de spectaculaire Dolomieten (Unesco Werelderfgoed) en de glooiende heuvels rond Treviso tot de kunstschaten van Venetië en omgeving. De tocht gaat over fietspaden en secundaire wegen met weinig verkeer. De route wordt goed aangegeven en is ook beschikbaar op gps-track die je gratis kunt downloaden van de website. Vooral aan het begin heb je een paar redelijk lange beklimmingen die met een zwaar beladen fiets een goede conditie en training vereisen. Deze route is onderverdeeld in een aantal secties die elk een eigen karakter qua landschap hebben. De secties zijn gemakkelijk op te splitsen in meerdere etappes, want onderweg kom je allerlei soorten accommodatie tegen. Zo kun je een reisplan uitstippelen dat helemaal aansluit op je eigen smaak, capaciteit en fietstempo.

- Deel 1
- Deel 2
- Deel 3
- Deel 4
- Deel 5

TRANSNATIONAAL

184 - Vlak na vertrek kun je een oostelijke alternatieve route langs de Tegernsee nemen, met onder meer het leuke plaatsje Rottach Egern.

Vertrekpunt: München (Duitsland)
Eindpunt: Venetië (Italië)
Afstand: 565/570 km
Etappes: 7/9
Parcours: asfalt en onverhard
Moeilijkheidsgraad: gemiddeld
Door: Duitsland, Oostenrijk, Italië

DAAROM 'NATUURLIJK': Vlak bij Innsbruck kom je tussen Scharnitz en de Achensee bij het Alpenpark Karwendel, het oudste (opgericht in 1928) en grootste beschermde natuurgebied (727 km²) van Oostenrijk. Er komen meer dan 1300 plantensoorten en ruim 3000 soorten dieren voor, waaronder de grootste dichtheid aan steenarenden in de Alpen.

184-185 - Na de Passo Cimabanche kom je via een lange afdaling bij een van de beroemdste plaatsen in de Alpen: Cortina d'Ampezzo.